

Burgemeester & wethouders

Datum 2 april 2024

Onderwerp

Verantwoording DigiD, Suwinet, basisregistraties en reisdocumenten (ENSIA 2023)

Wij willen

De privacy van inwoners en beveiliging van onze informatiesystemen borgen, door:

1. Verantwoording af te leggen over het normenkader voor DigiD en Suwinet;
2. Verantwoording af te leggen over het bronhouderschap Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG), Grootchalige Topografie (BGT) en Ondergrond (BRO);
3. Verantwoording af te leggen over de zelfevaluatie Reisdocumenten en Basisregistratie Personen;
4. De raad te informeren over deze verantwoording en status van informatieveiligheid.

Wij besluiten

1. De Collegeverklaring ENSIA 2023 vast te stellen;
2. De verantwoordingsrapportages Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG), Grootchalige Topografie (BGT) en Ondergrond (BRO) vast te stellen;
3. De uittreksels Reisdocumenten en Basisregistratie Personen vast te stellen;
4. De raad te informeren via een aanbiedingsbrief.

Want

1. Vanuit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en wetten op de basisregistraties moet de gemeente zich jaarlijks verantwoorden over het correct en veilig gebruik van (persoons)gegevens en systemen. Deze verantwoording verloopt via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Door de Collegeverklaring ENSIA geeft het college aan dat in 2023 is voldaan aan het normenkader dat geldt voor de DigiD-aansluitingen (veilige toegang websites) en Suwinet (applicatie voor raadplegen persoonsgegevens in het Sociaal Domein);
2. De gemeente is als bronhouder verantwoordelijk voor het beheer van de basisregistraties adressen en gebouwen (BAG), grootchalige topografie (BGT) en ondergrond (BRO);
3. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Basisregistratie Personen (art 4.3 Wet BRP) en Reisdocumenten (art 94 Paspoort-uitvoeringsregeling);
4. Deze verantwoordingsrapportages zijn voor de gemeenteraad (horizontaal toezicht) en de ministeries/departementen (verticaal toezicht). Het college heeft met betrekking tot informatiebeveiliging en privacy een kaderstellende rol. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering is belegd bij de directie van de SWO.

Maar

Uit de zelfevaluatie ENSIA 2023 en een uitgevoerde risicoanalyse blijkt dat:

- De gemeentelijke organisatie over 2023 wel voldoet aan:
 - Het normenkader ten aanzien van de veiligheid van de DigiD-aansluitingen en het gebruik van Suwinet in het Sociaal Domein.
Dit is getoetst door een gecertificeerde, externe auditor;
 - Het normenkader de BRP en Reisdocumenten;
 - Het normenkader voor de BAG, BGT en BRO;
- De gemeentelijke organisatie niet voldoet aan de normenkaders van de BIO en AVG. De basis is nog niet op orde. Dit bleek ook uit het recent onderzoek door de rekenkamercommissie. Voor het doorvoeren van de vereiste maatregelen is een (concept)informatieveiligheidsplan met begroting opgesteld. Dit plan is onderdeel van het integraal voorstel dat voor de zomer 2024 aan het bestuur van de SWO voorgelegd, voortvloeiend uit het onderzoek door M&I/Partners.

Belangrijke speerpunten zijn:

- Governance (organisatie, menskracht, beleid, opzetten risicomanagement)
- Bewustwordingsprogramma (vergroten bewustzijn privacy en beveiliging)
- Bedrijfscontinuïteitsmanagement (hoe te handelen en herstellen bij crisissituaties)
- Continu verbeterproces (Information Security Management System (ISMS))
- Identity & Access Management (toegang tot data op basis van juiste rol/rechten)
- Configuratie- en Kwetsbaarhedenmanagement (inzicht in bedrijfsmiddelen en de kwetsbaarheden die ze bevatten)
- Monitoring & Response (tijdig signaleren en analyseren van verdachte zaken in de netwerk omgeving en passende maatregelen nemen)

Achtergrond

Door de toename in cybercrime (ransomware-aanvallen, hackpogingen, misbruik persoonsgegevens) én afhankelijkheid van digitale systemen nemen ook de risico's voor de dienstverlening, privacy, bedrijfscontinuïteit, financiële schade of imagoschade toe. De organisatie moet maatregelen nemen om de risico's te voorkomen of in ieder geval terug te brengen tot een acceptabel niveau.

Er zijn diverse normenkaders vanuit diverse wet- en regelgeving, waarover de gemeente zich moet verantwoorden. Om te voorkomen dat er veel verschillende verantwoordingslijnen en -methodieken ontstaan, is de ENSIA¹ opgezet. Op dit moment verloopt de verantwoording van acht informatiestelsels via één ENSIA-audit:

- Basisregistratie Personen (BRP)
- Paspoortuitvoeringsregeling (PUN)
- Digitale persoonsidentificatie (DigiD)
- Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)
- Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)
- Basisregistratie Ondergrond (BRO)
- Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet)

De financiële gevolgen zijn

Voor deze ENSIA-verantwoording nihil.

Het informatieveiligheidsplan wordt via een separaat voorstel voorgelegd aan het bestuur van de SWO, inclusief begroting.

¹ ENSIA = Eenduidige Normatiek Single Information Audit. Een gezamenlijk initiatief van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Infrastructuur en Milieu, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de VNG

Alternatieven

1. Deze documenten niet vast te stellen:
In dat geval voldoet de gemeente niet aan de landelijke afspraken die gemaakt zijn tussen de VNG en de ministeries van BZK en SZW als toezichthouder.
Het gemeentebestuur krijgt in dat geval geen overzicht over de informatieveiligheid van de eigen organisatie, er kan niet gestuurd worden op verbetering en wordt geen verantwoording afgelegd aan de gemeenteraad.² In het uiterste geval kan dit ertoe leiden de Suwinet- en/of DigiD-aansluitingen van de gemeente afgesloten worden.

Communicatie

Het besluit wordt gepubliceerd op de website.

Bijlagen

1. Gemeente Hoogeveen - Collegeverklaring ENSIA DigiD en Suwinet 2023
2. Gemeente Hoogeveen - Bijlage 1 DigiD aansluiting 1003209 - Formulieren ENSIA 2023
3. Gemeente Hoogeveen - Bijlage 1 DigiD aansluiting 1002193 - WOZ-portaal ENSIA 2023
4. Gemeente Hoogeveen - Bijlage 2 Suwinet ENSIA 2023
5. Gemeente Hoogeveen - Uittreksel BRP 2023
6. Gemeente Hoogeveen - Uittreksel Reisdocumenten 2023
7. Gemeente Hoogeveen - Rapportage BAG, BGT, BRO ENSIA 2023
8. Aanbiedingsbrief raad Hoogeveen

² Zie <https://vng.nl/sites/default/files/2022-07/Notitie-Verantwoordingsstelsel-ENSIA-2022-met-bijlagen-v1.0.pdf>